

Pit
kinderopvang & onderwijs

Samen

24 visies op de integratie van kinderopvang & onderwijs

Inhoud

Ad Vos	Integrale stappen maak je aan de koffietafel	6
Agnes Vlasblom	De scheiding is er niet meer	8
Martijn Beekhof	We leren van elkaar	10
Maaïke Vaes	Samen zie en kun je meer	12
Andrea de Lil	Een logische vervolgstap	14
Arjan Kraijo	Nauw betrokken	16
Patricia Visser	Geven en nemen	18
Jaap Slager	We waarderen samenwerking	20
Petra Buurveld	Van twee werelden naar een wereld	22
Lodewijk Asscher	Hoe meer, hoe beter	24
Nathan Gorter	Kracht en tegenkracht voor het beste resultaat	26
Monique Fluitsma	De beste ontwikkelingskansen	28
Volbregt Smit	Actief en open	30
Saskia Laseur	Op meerdere borden tegelijk schaken	32
Martijn Zuidweg	Zoekende en lerende	34
Jolanda de Witte	Doorgaande leerlijn biedt toegevoegde waarde	36
Mariëlle van der Noll	Het PIT-gevoel is er	38
Sharon Gesthuizen	Verbinding helpt het beste uit jezelf te halen	40
Christian Schenkel	Wat is de volgende stap?	42
Rinda den Besten	Het gaat om de inhoud	44
Gjalt Jellesma	Zorg voor gelijkwaardigheid	46
Monique Roders	Samen aan tafel	48
Patrick van der Giessen	Een stabiele en goede basis	50
Walter Wassenaar	Samen verantwoordelijk voor kinderen	52

Samen. Dat is het sleutelwoord in deze uitgave. In 2015 hebben Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Alblasserdam Zwijndrecht (PCOAZ) en de Stichting Kinderopvang Zwijndrecht (SKZ) de handen ineengeslagen om als PIT kinderopvang & onderwijs met één bestuur en vanuit één pedagogische en educatieve visie samen verder te gaan. Een van de voorlopers op dit gebied; nu een bloeiende organisatie met 18 kindcentra in Alblasserdam, Heerjansdam, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht en een locatie voor speciaal basisonderwijs in Ridderkerk.

Basis voor succes

Welke meerwaarde heeft die integratie van kinderopvang en onderwijs voor kinderen, ouders, PIT-medewerkers en gemeenten? Vragen integrale kindcentra om een integrale aanpak van de overheid? Wat komt erbij kijken op juridisch en financieel-administratief gebied, hoe geef je medezeggenschap vorm en hoe voelt het om er opeens honderden collega's bij te krijgen? In deze uitgave die ter gelegenheid van het afscheid van bestuurder Monique Fluitsma van PIT kinderopvang & onderwijs is gemaakt, geven 24 in- en externe betrokkenen inclusief Monique Fluitsma zelf hun visie op de integratie van kinderopvang en onderwijs. Bevlogen ervaringsdeskundigen die bereid zijn hun visie te delen en zo anderen te informeren en te enthousiasmeren. Samen als basis voor succes!

A close-up portrait of a middle-aged man with a shaved head, looking directly at the camera with a slight smile. He is wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt.

Integrale stappen maak je aan de koffietafel

“Samen vieren, samen beleven en samen werken als één team, dat is de basis voor succes.”

De fusie gezien vanuit het onderwijs: hoe het begon, hoe het nu is en de toekomst? Toen jaren geleden de kleuterschool en de lagere school samengingen, speelde al door mijn hoofd dat het mooi zou zijn als de peuters daar ook bij aansloten. Een doorgaande leerlijn en de mogelijkheid voor vroegsignalering vanaf twee jaar, dat leek mij het ideale plaatje en dat heb ik altijd in gedachten gehouden. Jaren later vonden de SKZ en PCOAZ elkaar op dat vlak. We deelden die visie en werden ‘preferred supplier’. We maakten afspraken met elkaar, tekenden een intentieverklaring en werkten gezamenlijk toe naar een fusie: de stip op de horizon. Voorafgaand aan die fusie trokken wij bij elkaar in in één kantoor. Dat was een versneller van het proces, want integrale stappen maak je aan de koffietafel en niet als je op afstand van elkaar zit.

‘Integrale kindcentra zijn de toekomst’

We hebben de kaders geformuleerd, gesprekken gevoerd met de toezichthouders, gekeken hoe we de doorgaande leerlijn konden vormgeven en geïnventariseerd welke eventuele knelpunten er zouden zijn. Het waren tropenjaren, maar na 18 maanden was de fusie een feit en stonden we voor de uitdagende opdracht twee kansrijke sectoren verder te integreren. Het is nu ruim twee jaar later en er is al veel gebeurd, maar er moet ook nog veel gebeuren. De wijziging van de bestuursstructuur en daarmee de versterking van het operationele managementteam is een natuurlijke stap. Het is nu tijd om ‘good practices’ bij elkaar te brengen en de temperatuur van het badwater op te voeren. Wij geloven dat integrale kindcentra de toekomst zijn en die geven we vorm door samen te vieren, samen te beleven en samen te werken als één team. Dat is de basis voor succes.

Ad Vos

Bestuurder PIT kinderopvang & onderwijs

De scheiding is er niet meer

“Voor mij heeft een kindcentrum alleen maar pluspunten.”

Wat voor mij de meerwaarde is van een kindcentrum? Ik ben moeder van Isa (10), Micha (6) en Benjamin (3). Alle drie zitten ze op christelijk kindcentrum De Tweestroom van PIT. Ik vind dat ideaal! Mijn jongste zit op de verlengde peuterspeelgroep. Hij kent het gebouw, leert de regels en doet al mee met het programma Vreedzame school. Het is echt één team hier. De pedagogisch medewerkers en de leerkrachten kennen elkaar, kunnen goed met elkaar opschieten, overleggen en hebben oog voor het kind. Er is onderlinge uitwisseling en afstemming en heel veel aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van de kinderen. Peuters en kleuters werken met dezelfde thema's en bij de verlengde peuteropvang maken de driejarigen spelenderwijs kennis met de kleuters en de manier van werken daar. Mijn zoontje stroomt straks naadloos door naar de kleuters.

‘Het is echt één team hier’

Dat geeft mij een heel gerust gevoel en is voor hem heel veilig. Wat ook leuk is, is dat de kinderen uit groep 7 lezen met de kinderen uit groep 3. Mijn dochter komt dus in de groep van mijn oudste zoon om te helpen met lezen. Peuters spelen ook af en toe buiten met de grotere kinderen. Mooi om te zien hoe de oudere kinderen zich dan liefdevol ontfemen over de kleintjes. Die integratie vind ik heel fijn. Daarnaast is het hier kleinschalig, overzichtelijk en zit De Tweestroom ook nog eens in een prachtig nieuw gebouw. Voor mij heeft een kindcentrum alleen maar pluspunten. Die scheiding die er vroeger was tussen kinderopvang en onderwijs is er niet meer. Dat is niet alleen prettig voor het kind, maar ook voor mij als ouder.

Agnes Vlasblom

Mama van Isa, Micha en Benjamin, christelijk kindcentrum De Tweestroom

We leren van elkaar

“Leidinggeven aan een integraal kindcentrum is een mooie uitdaging.”

Van directeur onderwijs naar directeur kinderopvang & onderwijs, een uitdaging? Kinderopvang en onderwijs zijn van nature twee takken van sport. Bij de kinderopvang zijn we afhankelijk van de aanmelding van kinderen, het is vrijwillig. Onderwijs is verplicht voor elk kind. Bij de kinderopvang moet je er meer bovenop zitten. Als er minder kinderen zijn, heeft dat direct invloed op de financiën en op de werkgelegenheid. Bij onderwijs zie je die gevolgen pas na een jaar. Kinderopvang vraagt om actieve communicatie naar buiten, in het onderwijs is dat minder gebruikelijk. Toch zie je dat die twee takken van sport ook op dat gebied naar elkaar toe groeien. Onderwijs is er steeds meer van doordrongen dat het ook van zich moet laten horen en zien om ervoor te zorgen dat kinderen niet naar de buurman gaan.

‘We zijn meer dan ooit één team’

We kunnen dus van elkaar leren. In het onderwijs draait het meer om doelen halen, terwijl het bij de opvang meer om opvoeding gaat en het kind zich spelenderwijs kan en mag ontwikkelen. Wat ik heel mooi vind om te zien, is dat de pedagogisch medewerkers groeien sinds we integraal samenwerken. Wij hebben een doorgaande leerlijn van 0 tot 7 jaar en van 7 tot 13 jaar. Als er iets niet goed gaat met een kind signaleren we dat soms al bij de opvang en gaan we daar meteen mee aan de slag. We werken samen en zijn betrokken bij elkaar. We hebben nu bijvoorbeeld Engels als een van onze speerpunten. Ook pedagogisch medewerkers denken mee hoe we dat binnen ons kindcentrum kunnen vormgeven. Leidinggeven aan een integraal kindcentrum is een mooie uitdaging. Ik merk elke dag dat we meer dan ooit één team zijn met hetzelfde doel voor ogen: onze kinderen.

Martijn Beekhof

Directeur christelijk integraal kindcentrum De Twijn

Samen zie en
kun je meer

"PIT pakt zijn rol en verantwoordelijkheid als innovatieve koploper."

Zijn kindcentra noodzakelijk voor de toekomst van kinderen? Uitgangspunt van Kindcentra 2020 is dat alle kinderen gelijke kansen hebben en dat ze de ruimte krijgen hun talenten in de volle breedte te benutten. Samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en partners zoals jeugdzorg binnen kindcentra heeft duidelijk meerwaarde voor de ontwikkeling van kinderen. Samen zie je meer en kun je beter inspelen op de behoeften van kinderen. Veel kindcentra willen onder één bestuur en vanuit één pedagogische en educatieve visie werken aan de doorgaande ontwikkeling van kinderen. Die samenwerking loopt vaak tegen praktische bezwaren aan die weggenomen zouden moeten worden. We merken wel dat het begrip kindcentrum voor ouders vaak nog onbekend is. Als er een kindcentrum in de buurt is, zien we dat ouders daarvoor kiezen. Wij pleiten overigens wel voor keuzevrijheid: laat er een palet aan keuzemogelijkheden voor ouders zijn.

'Kindcentra nemen toe in populariteit'

De praktijk wijst uit dat kindcentra in populariteit toenemen. Op sommige plekken zijn er al lange wachtlijsten. Voor Kindcentra 2020 is PIT een van de koplopers. Monique Fluitsma is actief lid van de kopgroep kinderopvang van Kindcentra 2020. Zij is altijd bereid om kennis over de integratie tussen kinderopvang en onderwijs te delen met andere bestuurders. Collega's die in een andere fase van dit proces zitten, kunnen haar op elk moment raadplegen voor advies en tips. Ook in dat opzicht pakt PIT dus zijn rol en verantwoordelijkheid als innovatieve koploper.

Maaïke Vaes

Kindcentra 2020 en kopgroep kinderopvang

Een logische vervolgstap

"Ik heb het altijd goed gehad, eerst bij de SKZ en nu bij PIT."

Opeens honderden onderwijscollega's erbij, hoe voelt dat? Eigenlijk maakte dat voor mij niet zoveel verschil. Het kwam ook niet als een verrassing. We werkten al jaren nauw samen met het onderwijs van PCOAZ, de fusie was een logische vervolgstap. In het verleden hadden wij al contact met het onderwijs en dat is nog steeds zo, alleen nog intensiever. En we zijn nu echte collega's van de leerkrachten bij christelijk kindcentrum De Kim, we hebben dezelfde werkgever. Zo'n grotere organisatie biedt meer mogelijkheden om kennis uit te wisselen en het opleidingsaanbod is groter. Ik ben nieuwsgierig van aard en weet altijd alles graag snel. Ik kijk daarom vaak op Yammer, ons intranet. Ik vind dat een mooi middel om informatie met elkaar te delen. Ik ben ook al jaren lid van de ondernemingsraad die na de fusie is opgegaan in de PIT-raad.

'We zijn nu echte collega's'

Ik vind het belangrijk om inspraak te hebben en invloed te kunnen uitoefenen op het beleid. Het pensioneren van Monique Fluitsma is voor de medewerkers uit de kinderopvang best een spannende ontwikkeling. Monique staat voor ons van oudsher voor de kinderopvang, hoewel dat in de praktijk natuurlijk al lang niet meer zo is. Ik vind het een goed initiatief dat er nu iemand in het managementteam komt die zich specifiek bezighoudt met de groep kinderen van 0 tot 7 jaar. Ik werk al achttien jaar hier en heb het altijd goed gehad, eerst bij de SKZ en nu bij PIT. We hebben een geweldig team op onze locatie. Het feit dat er zoveel mensen die ooit weg zijn gegaan bij PIT nu weer terugkomen, zegt voor mij genoeg. Het is een fijne organisatie.

Andrea de Lil

Pedagogisch medewerker babygroep kindcentrum Dribbel

Nauw betrokken

"Ik ben blij met PIT als voorloper in Alblasserdam."

Waarom kindcentra belangrijk zijn voor mijn gemeente? Met integrale kindcentra vervaagt de scheidslijn tussen voorschoolse opvang en basisonderwijs. Het biedt kinderen de gelegenheid zich in de volle breedte te ontwikkelen. Je kunt ze al op jonge leeftijd volgen en ontdekken waar hun talenten zitten en kinderen op hun eigen niveau uitdagen. Ik ben blij met PIT als voorloper in Alblasserdam. Als gemeente zijn we nauw betrokken bij kinderopvang en onderwijs en we hebben de achterliggende filosofie van PIT omarmd. Monique Fluitsma wist goed wat ze wilde en heeft de belangen van PIT op gemeentelijk niveau met verve vertegenwoordigd.

'We omarmen de filosofie'

Als wethouder ben ik overigens wel een voorstander van diversiteit in het aanbod in onze gemeente. Ik wil dat onze bewoners iets te kiezen hebben en dat zal ik ook bewaken. Met PIT zijn we nu in gesprek over de huisvesting van christelijk integraal kindcentrum De Twijn. Dit jaar nemen we daar een besluit over. PIT wil graag dat het integrale waar de organisatie voor staat ook in de huisvesting tot uitdrukking komt.

Arjan Kraijo

Wethouder gemeente Alblasserdam

A portrait of Patricia Visser, a woman with long dark hair, smiling. The background is a blurred outdoor setting with a building.

Geven en nemen

“Je moet het hogere doel van de integrale kindcentra en daarmee de kinderen voor ogen houden.”

Welke financieel-administratieve hobbels kom je tegen bij de vorming van een organisatie voor kinderopvang en onderwijs? Een grote hobbel was de erkenning door de Belastingdienst van PIT kinderopvang en PIT onderwijs als fiscale eenheid. Dat duurde ruim twee jaar, maar was het wachten waard omdat de twee onderdelen van PIT elkaar nu geen btw in rekening hoeven te brengen voor het onderling uitwisselen van medewerkers. Verder betekende de fusie de integratie van functies en taken in de backoffice van twee bestaande organisaties met elk een eigen financiële huishouding, begroting en jaarrekening zonder de strikte scheiding van private en publieke geldstromen los te laten. Dat is een wettelijke verplichting en een flinke uitdaging.

‘De strikte scheiding van private en publieke geldstromen is wettelijk verplicht’

Onze ervaring leert dat als je het helder op papier zet, iedereen goed aan het werk kan. Belangrijk is ook dat je in de dagelijkse praktijk niet tot op de eurocent denkt ‘die is van jou, deze is van mij’. Je moet kunnen geven en nemen, het evenwicht bewaken en het hogere doel voor ogen houden, op alle niveaus. Dat hogere doel zijn de integrale kindcentra en daarmee de kinderen. Voordeel van de fusie is dat we alles zo efficiënt mogelijk kunnen organiseren met bijvoorbeeld één ict-systeem en telefoonnetwerk. Na de integratie kwam de kruisbestuiving op gang. Inmiddels lopen de werkzaamheden in elkaar over, ook bij de administratie, personeelszaken en de facilitaire dienst. Hobbels kun je nemen als je je met elkaar richt op de stip op de horizon, aan het gezamenlijke belang denkt en binnen de regels creatief bent.

Patricia Visser

Manager bedrijfsvoering PIT kinderopvang & onderwijs

A portrait of Jaap Slager, a middle-aged man with a beard and mustache, wearing a dark suit, white shirt, and blue patterned tie. He is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a plain, light grey color.

We waarderen samenwerking

*“Wij kunnen als toezichhouders van elkaar leren door
gezamenlijk onderzoek te doen.”*

Hoe de GGD tegen kindcentra aankijkt? De toezichhouders kinderopvang van de GGD voeren in opdracht van de gemeenten het toezicht uit bij alle kinderopvangorganisaties in de regio Zuid-Holland Zuid. Vanaf de start van de Wet kinderopvang in 2005 werken we samen met de SKZ, nu PIT. Sommige kwaliteitseisen zijn enthousiast ontvangen, andere vragen wat meer toelichting en uitleg. Jonge kinderen zijn kwetsbaar. De kwaliteit van de eerste jaren van een kind heeft grote invloed op zijn latere ontwikkeling. Het aanbieden van verantwoorde kinderopvang in een gezonde en veilige omgeving is daarom belangrijk.

‘Kinderopvang en onderwijs vallen onder twee ministeries. Dat is de werkelijkheid’

Het toezicht door de GGD wordt aangestuurd door het ministerie van SZW, de Inspectie van het Onderwijs door het ministerie van OCW. Dat is de werkelijkheid waar alle partijen mee te maken hebben. Wij kunnen van elkaar leren door als GGD en Onderwijsinspectie samen onderzoek te doen, zoals het afgelopen jaar bij christelijk kindcentrum Margriet van PIT. De toezichthouder kinderopvang krijgt daardoor een meer geïntegreerd beeld van de kwaliteit. We waarderen de samenwerking met de Inspectie van het Onderwijs. De toezichthouders kinderopvang kijken uit naar de dialoog met PIT over de nieuwe kwaliteitseisen van de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang.

Jaap Slager

Coördinator Toezicht & Preventie, Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ

Van twee werelden naar een wereld

“Ik was toe aan een nieuwe uitdaging en die kreeg ik dankzij de fusie.”

Wat de fusie mij heeft gebracht? De aparte eilandjes kinderopvang en onderwijs zijn opgeheven. We werken meer dan ooit samen. We maken gebruik van elkaars ruimtes, middelen, materialen en van elkaars kennis. Het is een verrijking voor iedereen. Voor kinderen, ouders, leerkrachten, pedagogisch medewerkers en iedereen die bij PIT betrokken is. Denk aan de gezamenlijke thema's die de kinderopvang ontwikkelt samen met het onderwijs, gezamenlijke studiedagen en gezamenlijke vergaderingen, bijvoorbeeld over toekomstgericht ontwikkelen. En hoe fijn is het als je als kind probleemloos over kunt stappen van de peuter- of dagopvang naar het onderwijs in een omgeving waar je je al veilig voelt.

‘Het is een verrijking voor iedereen’

Ik werkte vijf jaar bij de SKZ toen de fusie gestalte kreeg. Ik was toe aan een nieuwe uitdaging en die kreeg ik door vanuit twee aparte werelden over te stappen naar een wereld, die van PIT kinderopvang & onderwijs. We zijn er nog niet, we moeten hier en daar echt nog muurtjes afbreken en nog meer samenwerken, maar er zijn al flinke stappen gezet. Ik maak nu deel uit van een grotere organisatie met nog meer ontwikkelingsmogelijkheden. Ik heb veel nieuwe collega's van wie ik kan leren. Ik kan en mag actief meedenken over de invulling en ontwikkeling van onze kindcentra; over de aansluiting van kinderopvang en onderwijs. Ik zie een toekomst met prachtige kansen.

Petra Buurveld

Manager kinderopvang kindcentra PIT kinderopvang & onderwijs

A portrait of Lodewijk Asscher, a man with dark hair, wearing a dark blue suit, white shirt, and red tie. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a solid light blue color. A red vertical bar is visible on the far left edge of the image.

Hoe meer, hoe beter

“De overheid moet samenwerken en overleggen vanuit een gedeelde visie op kinderopvang en onderwijs.”

Vragen integrale kindcentra om een integrale aanpak van de overheid?

Niet per definitie, maar wel om een gedeelde en eenduidige visie. Het maakt niet uit of het nu een of twee ministeries zijn die erover gaan, als ze maar samenwerken en overleggen. De overheid faciliteert en stimuleert. Ik ben geen voorstander van één systeem, onderwijs moet zeker niet de markt opgaan. Maar er moet wel samengewerkt worden tussen kinderopvang en onderwijs en bij voorkeur onder één bestuur, vanuit één organisatie en vanuit één pedagogische en educatieve visie. Met name voor de voorschoolse educatie is dat erg belangrijk.

‘Kindcentra zijn de toekomst’

Denk daarbij bijvoorbeeld aan de doorgaande leerlijn voor peuters en kleuters. Wat mij betreft komt er een basisaanbod voor kinderen vanaf twee jaar voor twee gratis dagdelen per week in het belang van die voorschoolse educatie en verlagen we daar de drempel naar het onderwijs mee. Verder vind ik dat het verplicht moet zijn dat kinderopvang een overdracht maakt voor kinderen die naar het basisonderwijs gaan. Een Taskforce heeft de praktische belemmeringen van samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs binnen kindcentra in kaart gebracht en daar moet het huidige kabinet mee aan de slag, maar ook gemeenten moeten meedenken. Kinderopvang en onderwijs moeten nog veel meer met elkaar op gaan trekken. Hoe meer kindcentra, hoe beter wat mij betreft. Zij zijn de toekomst.

Lodewijk Asscher

Tweede Kamerlid en fractievoorzitter PvdA

Kracht en tegenkracht voor het beste resultaat

“We moesten ons als raad van toezicht opnieuw uitvinden.”

Wat was tijdens de fusie de rol van de toezichthouders en hoe is die nu? Het initiatief voor de fusie van de SKZ en PCOAZ kwam van de bestuurders. Kinderopvang en onderwijs werkten al samen. In de dagelijkse praktijk waren ze tot de conclusie gekomen dat het voor de kinderen beter zou zijn als ze één organisatie werden. Een ambitieuze, innovatieve stap waarbij de toezichthouders van beide organisaties achter de bestuurders zijn gaan staan om alle kansen en risico's te onderzoeken. De bestuurders hebben ons vervolgens door het fusieproces geloodst waarna wij hebben ingestemd met de fusie. Vervolgens moesten we ons als raad van toezicht van PIT opnieuw uitvinden. Hoe geef je vorm aan toezicht op een niet-traditionele organisatie vanuit twee traditionele branches en hoe vul je de rol van werkgever van twee ondernemende bestuurders in? De SKZ had een raad van toezicht, PCOAZ had toezichthoudende bestuursleden.

‘Uiteindelijk bepalen de kinderen en ouders of wat PIT levert van waarde is’

We hebben een training gedaan om dezelfde visie te ontwikkelen op toezicht. Van de zeven toezichthouders komen er vijf uit het toezicht van een van de twee fusieorganisaties en twee zijn bindend voorgedragen door de PIT-raad. We bezoeken regelmatig de kindcentra om voeling te houden met de praktijk en vergaderen twee keer per jaar met de PIT-raad. Onze taak is kritische vragen stellen, feedback en advies geven en het gegeven kader waaraan het bestuur invulling geeft nauwgezet volgen. Het bestuur van PIT is krachtig, als raad van toezicht bieden we tegenkracht, voor het beste resultaat. Uiteindelijk zijn het de kinderen en ouders die bepalen of wat PIT levert, van waarde is.

Nathan Gorter

Voorzitter raad van toezicht, eerst van de SKZ, nu van PIT kinderopvang & onderwijs

A portrait of Monique Fluitsma, a woman with curly brown hair, wearing a teal sweater and a black and white patterned scarf. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a plain, light-colored wall.

De beste ontwikkelingskansen

“Blijf samen vernieuwen en durf waar nodig radicaal nieuwe, onbetreden paden in te slaan.”

De fusie gezien vanuit de kinderopvang: hoe het begon, hoe het nu is en de toekomst? Als PCOAZ en SKZ zijn we vanuit de filosofie dat we kinderen de beste ontwikkelingskansen willen bieden steeds intensiever gaan samenwerken. De bestuurlijke fusie in PIT kinderopvang & onderwijs in 2015 is hiervan het resultaat en tegelijk ook het vertrekpunt om onze idealen in de praktijk vorm te geven. Voorwaarde voor het succes hiervan is dat collega-bestuurder Ad Vos en ik met onze verschillende kennis en ervaring als trekkers van het proces vanaf het allereerste moment gelijkwaardig hebben bestuurd. Die gelijkwaardigheid zie je ook overal in onze kindcentra terug. Integrale kindcentra worden een steeds meer gewaardeerd concept. Dat vraagt erom dat de overheid de ruimte geeft om kinderen op andere wijzen aan kennis en kunde voor de toekomst te helpen, in de kinderopvang, maar ook of misschien wel juist in het onderwijs.

‘Ik gun iedereen die werkt met kinderen ons lef’

Maak van kinderopvang net als onderwijs een publieke voorziening, schaf de dwingende en vaak absurde regelgeving op straffe van boetes af en geef ook het onderwijs de vrijheid om alle regels die niet helpen om talenten van kinderen optimaal te ontwikkelen te negeren. Om kinderen van 0 tot 13 jaar de juiste bagage te kunnen bieden, moet je nu langs of soms net over de grenzen van de regelgeving gaan. Als je dat goed kunt beargumenteren oftewel als je dat doet omdat het beter is voor het kind moet je het doen, maar dat vraagt wel lef. Dat lef hebben wij getoond toen we besloten tot de fusie. Ik gun iedereen die werkt met kinderen datzelfde lef. Ik ben ervan overtuigd dat er steeds meer integrale kindcentra gaan komen en hoop dat pedagogisch medewerkers en leerkrachten samen willen blijven vernieuwen en waar nodig met elkaar radicaal nieuwe, onbetreden paden in durven slaan.

Monique Fluitsma

Bestuurder PIT kinderopvang & onderwijs

Actief en open

“Kindcentrum De Burcht is een waardevolle voorziening voor de gemeente Ridderkerk.”

Hoe bijzonder is het om speciaal onderwijs binnen mijn gemeente te hebben? Met speciaal kindcentrum De Burcht aan de Mozartstraat heeft Ridderkerk een bijzonder waardevolle onderwijsvoorziening van PIT kinderopvang & onderwijs binnen haar grenzen. Mede dankzij De Burcht biedt Ridderkerk een compleet onderwijsaanbod en daar zijn we als gemeente echt trots op. We kennen het kindcentrum als een actieve organisatie met een open blik naar de samenleving. De Burcht heeft bewezen niet alleen aantrekkelijk te zijn voor kinderen uit de regio die op speciaal basisonderwijs zijn aangewezen, maar ook voor hun ouders.

‘Trots op het onderwijs’

De Burcht is er voor kinderen van 4 tot en met 13 jaar voor wie rust, veiligheid en een adequaat pedagogisch klimaat extra belangrijk zijn. Deze omstandigheden en randvoorwaarden zijn en blijven ook belangrijk als deze kinderen ouder worden. Daarom zijn we enorm blij met de doorgaande leerlijn voor kinderen die een achterstand hebben en terecht kunnen op het Máximacollege voor praktijkonderwijs, eveneens gevestigd in onze gemeente.

Volbregt Smit

Wethouder gemeente Ridderkerk

A close-up portrait of Monique Fluitsma, a woman with wavy brown hair and blue eyes, smiling slightly. She is wearing a white top. The background is a blurred office setting.

Op meerdere borden tegelijk schaken

“De gedegen voorbereiding typeert de organisatie.”

Een fusie, wat komt daar bij kijken op juridisch gebied? Wij zijn al in een vroeg stadium betrokken bij de voorbereidingen voor een eventuele fusie. Ik herinner me nog dat Monique Fluitsma als directeur-bestuurder van de SKZ aan het verkennen was wie de meest natuurlijke partner was voor samenwerking in de regio. Die gedegen voorbereiding typeert haar en de organisatie die er nu staat. De SKZ en PCOAZ zijn niet over een nacht ijs gegaan. Ze voelden de beweging in de markt en hebben op een goede manier, weloverwogen en gedegen meebewogen. Kenmerkend daarbij is het lerend vermogen, het weten wat er te koop is en zaken niet groter maken dan ze in werkelijkheid op dat moment zijn.

‘Het is continu op de juiste manier balanceren’

Hoe kun je binnen de bestaande en verschillende wet- en regelgeving die er voor kinderopvang en onderwijs zijn zo goed mogelijk samenwerken? Dat is de vraag die continu is gesteld. Hoe zorg je ervoor dat binnen een gefuseerde organisatie je toezicht, je bestuur, je pedagogische en educatieve visie en je medezeggenschap op orde zijn? Wanneer kun je een stap vooruit doen en op welk moment moet je een pas op de plaats maken? Als je niet beweegt, is er stilstand, maar te hard vooruitlopen kan uiteindelijk averechts werken. Zo’n proces is continu op een juiste manier balanceren en juridisch op meerdere borden tegelijk schaken. Voor mij is PIT een innovatieve koploper op het gebied van integratie van kinderopvang en onderwijs. De organisatie heeft veel kennis gehaald en brengt nu ook veel ervaringen terug in de markt waar organisaties die wat later gaan bewegen, profijt van hebben. Monique Fluitsma heeft samen met collega-bestuurder Ad Vos veel bouwstenen voor PIT gelegd. Met als prachtig resultaat een stabiele en toekomstbestendige organisatie die niet meer is weg te denken.

Saskia Laseur

Notaris Van Doorne N.V.

A close-up portrait of a man with short, dark hair, smiling slightly. He is wearing a dark jacket. The background is a solid light blue color. A red vertical bar is visible on the far left edge of the image.

Zoekende en lerende

"Ik vind dat we heel serieus worden genomen."

Medezeggenschap in een integrale organisatie, hoe geef je die vorm?

Vroeger zat ik in de Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad, nu ben ik voorzitter van de PIT-raad. Eigenlijk is er niet zo veel veranderd, behalve dat de medezeggenschap nu ook integraal is georganiseerd. Van elke geleding - pedagogisch medewerkers, leerkrachten, ouders kinderopvang en ouders onderwijs - zitten vier afgevaardigden in de raad. Wij hebben allemaal onze eigen expertise en raadplegen elkaar of externen als er belangrijke beslissingen genomen moeten worden. Wat natuurlijk wel anders is, is dat nu ook onderwerpen die met de kinderopvang of met de integratie van kinderopvang en onderwijs te maken hebben aan bod komen.

'Medezeggenschap integraal georganiseerd'

Na onze eigen vergadering schuift ook het bestuur aan om zaken ter sprake te brengen. Ik vind dat we heel serieus worden genomen. Soms botsen we weleens, je moet als raad nu eenmaal ook weleens beslissingen nemen die tegen je gevoel indruisen. Wij zijn een van de eerste organisaties waar de medezeggenschap op deze manier is georganiseerd. Wij zijn nog zoekende en lerende, want kinderopvang en onderwijs zijn natuurlijk verschillend. Bijvoorbeeld op het gebied van de cao's. Ik geloof in de visie die achter kindcentra schuilt en denk dat het per saldo goed is voor de ontwikkeling van onze kinderen.

Martijn Zuidweg

Voorzitter PIT-raad PIT kinderopvang & onderwijs

A close-up portrait of Jolanda de Witte, a woman with short, wavy blonde hair, wearing black-rimmed glasses and a dark blazer. She is smiling warmly at the camera. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting an outdoor setting. A red vertical bar is visible on the left side of the image.

Doorgaande leerlijn biedt toegevoegde waarde

"PIT is een van de koplopers en daar ben ik trots op."

Waarom kindcentra belangrijk zijn voor mijn gemeente? Kinderopvang biedt beide ouders de ruimte om te werken. Ik heb er zelf ook graag gebruik van gemaakt toen mijn kinderen klein waren. Het mooie van kindcentra is dat je kiest voor een doorgaande leerlijn naar het basis-onderwijs. Dat vind ik echt een toegevoegde waarde. PIT is een van de koplopers op dit gebied en daar ben ik trots op. Monique Fluitsma is een bevlogen bestuurder en mede dankzij haar hebben kinderopvang en onderwijs elkaar op een goede manier gevonden.

'Kinderopvang en onderwijs lopen op een natuurlijke manier in elkaar over'

Waar ik de doorgaande leerlijn ook belangrijk voor vind, is de Voor-schoolse en Vroegschoolse Educatie. Ruim twaalf procent van de Zwijndrechtse bevolking is laaggeletterd. Als gemeente investeren wij in kinderen met VVE op de peuterspeelgroep en met de doorgaande leerlijn kunnen we die ontwikkeling doorzetten naar het onderwijs. Er is overleg over kinderen die van de peuterspeelgroep naar het onderwijs gaan. Opvang en onderwijs lopen natuurlijk in elkaar over en dat komt de ontwikkeling van kinderen - zeker als ze een taal-achterstand hebben - ten goede.

Jolanda de Witte

Wethouder gemeente Zwijndrecht

Het PIT-gevoel is er

"Ik vind het leuk om echt tussen de kleintjes te werken."

Twee culturen onder één dak, hoe gaat dat? Natuurlijk moesten we aan elkaar wennen. Kinderopvang en onderwijs zijn altijd twee gescheiden werelden geweest en opeens word je elkaars collega, werk je voor dezelfde organisatie en zit je in één gezamenlijke ruimte. Toch voelde het al snel vertrouwd. Als je je voor elkaar openstelt, vorm je al gauw een team, is mijn ervaring. Wat ik mooi vind om te zien, is de grote liefde voor kinderen die de pedagogisch medewerkers en leerkrachten met elkaar delen. Natuurlijk zijn er ook verschillen. Wat me bijvoorbeeld opvalt, is de manier waarop de kinderopvang omgaat met de ouders. De ouders worden meer als 'klant' gezien en dat is anders dan in het onderwijs. En waar de werktijden in het onderwijs minder voorspelbaar zijn vanwege extra activiteiten en oudergesprekken 's avonds, zijn deze in de kinderopvang vaster.

'Het voelde al snel vertrouwd'

Ook gaat het in de kinderopvang meer over zorgen en verzorgen, terwijl in het onderwijs naast het zorgen vooral het presteren een belangrijke plek inneemt. Wat ik me echt eigen moest maken, was het vakjargon van de kinderopvang: beroepskracht-kindratio, de Stint... Elke discipline heeft kennelijk toch zijn eigen taal. Ik vind het heel leuk dat ik ook echt tussen de kleintjes werk en dagelijks zie hoe het eraan toe gaat op de groepen van de kinderopvang. Zo houd je voeling met waar het om gaat bij ons: het kind. Wat onze teamgeest zeker bevordert, zijn de gezamenlijke activiteiten zoals het Sinterklaasfeest voor de eigen kinderen en de teamuitjes. Het PIT-gevoel is er nu volgens mij wel bij de meeste collega's en dat moeten we zeker vasthouden!

Mariëlle van der Noll

Bestuurssecretaresse PIT kinderopvang & onderwijs

Verbinding helpt het beste uit jezelf te halen

“Wij moeten aan de bak en van ons laten horen en zien.”

Waarom kinderopvang en de samenwerking met het onderwijs zo belangrijk zijn? Met kinderopvang kun je zoveel bereiken. Zeker in de sociaal-zwakkere milieus. Je geeft kinderen van jongs af aan extra bagage mee. Natuurlijk hebben ouders de vrijheid om zelf te kiezen, maar als Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang pleiten wij ervoor dat kinderopvang een basisvoorziening is. Wij vinden het jammer dat er in het regeerakkoord zo weinig aandacht is voor kinderopvang en de samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs, terwijl dat juist zo belangrijk is. De politiek is doordrongen van de noodzaak van die samenwerking, maar de teneur is dat het vanzelf wel goed komt. Dat betekent dat wij aan de bak moeten en moeten laten horen en zien dat kinderopvang belangrijk is, maar ook die samenwerking met het onderwijs.

**‘Met samenwerking creëer je een
meer relaxte samenleving’**

Als je kinderopvang en onderwijs aanbiedt vanuit één organisatie en vanuit één gebouw heeft dat zeker voordelen, niet alleen wat betreft veiligheid, maar ook op het gebied van doorgaande leerlijnen. Die verbinding helpt je bovendien als ouder het beste uit jezelf te halen, je creëert er een meer relaxte samenleving mee, bijvoorbeeld doordat je nog maar naar één locatie hoeft om je kinderen te brengen en te halen en te maken hebt met één cultuur en één aanspreekpunt. Als branchevereniging zijn wij positief over de vorming van integrale kindcentra onder regie van één bestuur. Voorwaarde is wel dat de samenwerking gelijkwaardig is. Onderwijs mag kinderopvang nooit ondersneeuwen. Ik ken mooie voorbeelden van zulke evenwichtige verbindingen die prima werken in de praktijk en waar iedereen voordeel van heeft. PIT is er één van.

Sharon Gesthuizen

Voorzitter Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang

Wat is de volgende stap?

“De bereidheid is er aan beide kanten.”

Hoe ik denk over de samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs? Toen wij zo'n twee jaar geleden een kindcentrum werden, vond ik het een holle frase. Voor mij was het een woord dat de spellingchecker van Word niet eens kent en zonder inhoud. In de praktijk merkte ik weinig verschil met de basisschool. Inmiddels is dat wel anders. Leerkrachten en pedagogisch medewerkers zijn meer een team en we proberen elkaar zo goed mogelijk te betrekken bij zaken. Dat is overigens niet altijd even eenvoudig. Als leerkracht van groep 8 sta ik ver van de kinderopvang af, maar ik ben voor mezelf toch op zoek naar een manier om verbonden te blijven. Bijvoorbeeld door regelmatig even te vragen hoe het gaat en mijn collega's van de kinderopvang uit te nodigen voor de musical van mijn groep.

‘We groeien steeds meer naar elkaar toe’

Dat laatste zou eigenlijk vanzelfsprekend moeten zijn, maar dat was het niet. Er moet nog veel gebeuren, maar we groeien naar elkaar toe. Het is niet altijd gemakkelijk om met verschillende werktijden overlegmomenten te vinden, maar de bereidheid is er aan beide kanten. Het zou leuk zijn als we eens een keer een dagje mee konden draaien met elkaar. Dat zou goed zijn voor het wederzijds begrip en de onderlinge band. Wat ik me wel afvraag, is wat de volgende stap is. Hoe groeien we door naar een integraal kindcentrum? Het voelt nu nog als een mooie vakantie die ik heb geboekt voor over langere tijd. In mijn dromen zie ik de prachtige bestemming al liggen, maar er is nog veel werk aan de winkel voordat we er echt zijn.

Christian Schenkel

Leerkracht groep 8 christelijk kindcentrum Het Akkoord

A portrait of Rinda den Besten, a woman with short, wavy brown hair, smiling. She is wearing a bright orange jacket over a red top and a necklace with a large circular pendant. The background is dark grey.

Het gaat om de inhoud

“Er moet nog heel wat water naar zee stromen.”

Wordt de PO-Raad ooit een KOPO-Raad? Dat is voorlopig niet aan de orde. We juichen de ontwikkelingen op het gebied van kindcentra toe, maar willen ervoor waken dat we verzanden in structuurdiscussies. Het gaat primair om de inhoud, om de meerwaarde voor de ontwikkeling van kinderen. We zullen het stimuleren en onze leden motiveren vooral alle goede voorbeelden te blijven delen. We hebben intensief overleg met verschillende maatschappelijke en commerciële kinderopvang-organisaties over deze ontwikkelingen. Voordat het in ons land zover is dat kinderopvang en onderwijs allemaal onder één regie plaatsvinden, moet er nog heel wat water naar zee stromen.

‘We maken ons sterk voor afstemming van de wet- en regelgeving’

Denk alleen maar eens aan het afstemmen van de wet- en regelgeving voor beide sectoren. We maken ons daar overigens wel sterk voor. Zo onderzoeken we de mogelijkheid voor een gemeenschappelijke cao kindvoorzieningen en bekijken we hoe pedagogisch medewerkers meer bij het onderwijs betrokken kunnen worden. Jammer dat kinderopvang en onderwijs tegenwoordig niet onder één ministerie vallen. Daarmee houd je vernieuwing tegen. Overigens zouden we met een KOPO-Raad het voortgezet onderwijs tekort doen, want ook op het snijvlak primair en voortgezet onderwijs zie ik mooie initiatieven voor samenwerking ontstaan.

Rinda den Besten

Voorzitter PO-Raad

Zorg voor gelijkwaardigheid

“Laat de kinderopvang zich meer bemoeien met groep 1 en 2.”

Van pionieren naar professionaliseren al dan niet met het onderwijs?

Kinderopvang en onderwijs zijn allebei belangrijk, maar het zijn twee takken van sport. Nederland heeft in 1989 de bijzondere keuze gemaakt om het kleuteronderwijs samen te voegen met de lagere school. Geen enkel land om ons heen heeft dat gedaan. Jonge kinderen leren door te spelen, pas rond het zesde jaar kun je cognitieve vaardigheden ontwikkelen. Wij verwaarlozen die voorschoolse periode, terwijl het een hele serieuze fase is waarin je de basis legt voor de ontwikkeling van kinderen. Dat kinderopvang en onderwijs samenwerken, vind ik prima. Ik hoor alleen te vaak om me heen dat er gepraat wordt over een doorgaande leerlijn, terwijl een goede uitleg van wat dat dan is, ontbreekt. Teveel scholen timmeren het bordje integraal kindcentrum op de gevel zonder dat ze het in de praktijk ook echt zijn.

‘Denk vanuit de inhoud, niet vanuit het systeem’

Ze denken vanuit het systeem en niet vanuit de inhoud en dat vind ik een kwalijke zaak. Kinderopvang en onderwijs staan allebei voor een enorme uitdaging en dat ze daarbij samen optrekken, is goed, maar ze moeten zich wel realiseren dat er twee domeinen zijn: een van 0 tot 6 en een van 6 tot 13 jaar. Ze kunnen elkaar daarbij aanvullen. Het is niet zo dat de kinderopvang alleen maar van het onderwijs kan leren, wat sommigen denken, andersom is ook nog veel winst te behalen. Laat de kinderopvang zich bijvoorbeeld veel meer bemoeien met groep 1 en 2. En als je gaat samenwerken: laat het onderwijs dan niet alleen de dienst uitmaken in het management, maar zorg voor een gelijkwaardige vertegenwoordiging. Anders gaat het niet goed, want kinderopvang is en blijft wat anders dan onderwijs.

Gjalts Jellesma

Voorzitter Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang

Samen aan tafel

“PIT was voor mij het eerste bestuur waar tijdens ons eindgesprek ook de kinderopvang daadwerkelijk aan tafel zat.”

Hoe de Onderwijsinspectie tegen kindcentra aankijkt? We zien dat het onderwijs steeds meer samenwerkt met de kinderopvang. PIT was voor mij het eerste bestuur waar tijdens ons eindgesprek ook de kinderopvang daadwerkelijk aan tafel zat. Voor mij is dat een teken dat de doorgaande leerlijn serieus wordt genomen. Ook ben ik tijdens een inspectie opgetrokken met de inspecteur van de GGD die de kinderopvang controleert. Wij hebben samen een bezoek gepland en bij elkaar gekeken hoe wij als toezichthouder werken en hoe er op een locatie bij de kinderopvang en in het onderwijs wordt gewerkt. De ene discipline is onlosmakelijk verbonden met de andere.

‘De doorgaande leerlijn wordt serieus genomen’

De kwaliteit van de kinderopvang is bijvoorbeeld bepalend voor hoe een kind instroomt in het onderwijs. Sinds 1 augustus 2017 is het toezicht in het onderwijs veranderd. We hebben gesprekken met het bestuur om te horen welke ambities zij hebben en we kijken op de verschillende locaties hoe deze worden vormgegeven. De verantwoordelijkheden liggen meer bij het bestuur en wij zitten er minder bovenop. We hebben aan PIT gevraagd of het akkoord is als wij onze verslagen met de GGD delen omdat wij dan ook een meer geïntegreerd beeld krijgen van de kwaliteit. Zij waren enthousiast over dat idee. Die openheid vind ik mooi. Wat ik een voordeel vind van een kindcentrum is dat pedagogisch medewerkers en leerkrachten de kans krijgen van elkaar te leren. Het is een verrijking voor hen en dat moet uiteindelijk ook voor de kinderen iets extra's opleveren.

Monique Roders
Onderwijsinspecteur

A close-up portrait of a man with short brown hair and glasses, wearing a dark blue suit jacket, a light blue striped shirt, and a dark blue tie. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is a soft-focus green, suggesting an outdoor setting.

Een stabiele en goede basis

“Kindcentra helpen kinderen hun plekje in de wereld te ontdekken.”

Waarom kindcentra belangrijk zijn voor mijn gemeente? Het is essentieel dat alle kinderen in Hendrik-Ido-Ambacht zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk dat er goede voorzieningen zijn voor de kinderen van 0 tot en met 12 jaar. Dan wordt de basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van een kind. In onze gemeente zijn er drie kindcentra van PIT: De Meander, De Tweestroom en De Wijngaard.

‘Talenten en struikelblokken vroeg signaleren’

Met de combinatie van kinderopvang en basisonderwijs vanuit één organisatie met één team, biedt PIT de kinderen en ouders een vertrouwde omgeving waarin het kind zich spelend en lerend in zijn eigen tempo kan ontwikkelen. Talenten en struikelblokken worden vroeg gesignaleerd, waardoor de pedagogisch medewerkers en leerkrachten hier in overleg met elkaar en de ouders snel en goed op kunnen inspelen. Dat is heel belangrijk, bijvoorbeeld voor de taalontwikkeling. De kindcentra bieden een goede, stabiele basis voor de langdurige begeleiding van kinderen. Het helpt hen op te groeien en hun plekje in de wereld te ontdekken.

Patrick van der Giessen

Wethouder gemeente Hendrik-Ido-Ambacht

A portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair, wearing a light blue button-down shirt. He is smiling slightly and looking directly at the camera. The background is a solid teal color.

Samen verantwoordelijk voor kinderen

"Het is heel belangrijk dat kinderen zich de hele dag gekend voelen."

Is er een gezamenlijke toekomst voor kinderopvang en onderwijs?

Vanzelfsprekend hebben we een gezamenlijke toekomst. Er is sprake van een natuurlijke doorgaande lijn en er werken in beide sectoren zoveel aan kinderen toegewijde mensen. We zien op verschillende plekken in Nederland dat de grote kloof tussen kinderopvang en onderwijs kleiner wordt. In PIT hebben beide takken van sport zelf voor integratie gekozen. PIT is duidelijk een voorloper, maar inmiddels willen steeds meer schoolbesturen meer verantwoordelijkheid nemen voor de kinderopvang dan alleen een contract voor de opvang tijdens de lunch. De vraag is hoe je in deze tijd vanuit je christelijke identiteit je onderwijsvisie met de visie van de kinderopvang kunt verbinden.

'We pleiten voor het slechten van de barrières tussen kinderopvang en onderwijs'

Verus ziet een school als een gemeenschap die van iedereen is. De wereld om ons heen flexibiliseert en een school van 9.00 tot 15.00 uur past daar lang niet altijd meer in. Het is heel belangrijk dat kinderen zich de hele dag gekend voelen, of dat nu in de kinderopvang of het onderwijs is. Samen kunnen we verantwoordelijk zijn voor de kinderen. Vanuit onze maatschappelijke opdracht hoort kinderopvang er dus gewoon bij. Daarbij hebben kinderen baat bij zo weinig mogelijk muren. We pleiten dan ook voor het slechten van de barrières tussen kinderopvang en onderwijs. Ook voor ouders is dit van belang. Door hen meer het gebouw binnen te halen, kunnen we onze functie in de wijk beter vervullen. Zo plukt iedereen er de vruchten van.

Walter Wassenaar

Directeur Vereniging Verus, vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs

Colofon

Dit boekje is uitgegeven ter gelegenheid van het afscheid van bestuurder Monique Fluitsma van PIT kinderopvang & onderwijs

Redactie

Ad Vos
Annelies de Back en Anneke Guis (Com'an)

Fotografie

Bart Maat, Katja Mali, Piet Mes, Com'an en anderen

Vormgeving

Folkert Kattermölle (eyedesign BNO)

PIT kinderopvang & onderwijs

Bezoekadres: Dr. Plesmanstraat 22
Postadres: Postbus 325
3330 AH Zwijndrecht
078 - 820 00 10

info@pit-ko.nl
www.pit-ko.nl

Januari 2018